

Dosarul nr.3ra-875/2020

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (C. Guzun)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (M. Guzun, V. Clima, G. Dașchevici)

Î N C H E I E R E

21 octombrie 2020

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de avocatul Sergiu Cernomoreț, în interesele lui Doschinescu Alexandru,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată înaintată de Doschinescu Alexandru împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova privind anularea actelor administrative, restabilirea în funcție și încasarea plăților salariale,

împotriva deciziei din 24 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 23 mai 2019 Alexandru Doschinescu a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la anularea/revocarea încheierii pe marginea anchetei de serviciu efectuate în baza Ordinului Biroului Vamal Nord nr. 298-0 din 18 martie 2019, anularea/revocarea pct. 1 din Ordinul Serviciului Vamal nr. 339-p din 25 aprilie 2019 „cu privire la sancționarea unor funcționari vamali ai Biroului Vamal Nord”, restabilirea lui Alexandru Doschinescu, în funcția anterior deținută de inspector principal al postului vamal Otaci, Biroul Vamal Nord al Serviciului Vamal, încasarea salariului pentru toată perioada de lipsă forțată de la locul de muncă, în mărimea salariului mediu lunar net, cu achitarea de către Serviciul Vamal a contribuțiilor, plăților și impozitelor respective la Casa Națională de Asigurări Sociale, Casa Națională de Asigurări în Medicină și Serviciul Fiscal de Stat.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că la 25 aprilie 2019 a făcut cunoștință cu ordinul Serviciului Vamal nr. 339-p din 25 aprilie 2019 „Cu privire la sancționarea unor funcționari vamali ai Biroului Vamal Nord”. Potrivit acestuia, la data 16 aprilie 2019 a fost aprobată încheierea pe marginea anchetei de serviciu în baza ordinului Biroului Vamal Nord nr. 298-0 din 18 martie 2019. Comisia de disciplină a Serviciului Vamal examinând materialele acumulate în cadrul anchetei

de serviciu inițiate în baza ordinului șefului Biroului Vamal Nord nr. 298-0 din 22 ianuarie 2019 „Cu privire la inițierea anchetei de serviciu”, a constatat că drept temei pentru inițierea anchetei de serviciu a servit raportul Șefului adjunct al postului vamal Otaci.

A specificat reclamantul că Șeful adjunct al postului vamal Otaci, potrivit raportului nr. r-6041 din 18 martie 2019 a solicitat inițierea anchetei de serviciu pe faptul exercitării neconștiințioase a atribuțiilor de serviciu de către funcționarul vamal Doschinescu Alexandru, manifestată prin neefectuarea completă a controlului vamal al mijlocului de transport de model Volkswagen Passat cu n/î XXX condus de Moraru Natalia.

Astfel, la data de 15 martie 2019 la intrarea în punctul de trecere a postului vamal la frontiera Otaci la ora 12:15, pe direcția intrare în regiunea pilonilor staționari de detectare a radiației a pistei „intrare în țară autoturisme”, conform înregistrărilor camerelor de supraveghere video s-a constatat că inspectorul Doschinescu Alexandru s-a apropiat de autoturismul Volkswagen Passat cu n/î XXX și a efectuat controlul vamal doar al portbagajului. Conform înregistrărilor video, Moraru Natalia, fiind la volanul autoturismului personal, la ora 12:18 a staționat lângă ghișeul Poliției de Frontieră, a preluat actele și a părăsit zona de control vamal fără ca interiorul salonului autoturismului să fie dispus controlul fizic. Totodată, potrivit raportului șefului SEM al Serviciului Vamal, s-a menționat că la 15 martie 2019 Serviciul Echipe Mobile Nord în jurul orei 13:10 pe traseul Otaci-Soroca, sat. Pocrovca r-nul Dondușeni au stopat regulamentar automobilul de model Volkswagen Passat cu n/î XXX, care în jurul orei 12:19 a traversat frontiera de stat prin postul vamal de frontieră Otaci.

La momentul stopării s-a stabilit că mijlocul de transport de model Volkswagen Passat cu n/î XXX era condus de cet. Moraru Natalia. La etapa controlului preliminar a compartimentului marfar au fost constatate careva mărfuri, produse alimentare în cantități voluminoase. În rezultatul efectuării controlului fizic detaliat al compartimentului marfar și al salonului acestuia, au fost depistate produse alimentare, suplimente nutritive-proteine, în cantități comerciale, care nu au fost declarate organului vamal. Mărfurile au fost ridicate și plasate spre păstrare în camera de corpuri delictu a Biroului Vamal Nord.

Pe parcursul anchetei de serviciu, în cadrul examinării legalității acțiunilor inspectorului principal Doschinescu Alexandru, în baza materialelor anexate la dosar, comisia de disciplină a constatat că acesta activând în postul vamal Otaci (PVFI, rutier), a manifestat o atitudine iresponsabilă și neglijență față de exercitarea atribuțiilor de serviciu, a efectuat controlul vamal necorespunzător al mijlocului de transport de model Volkswagen Passat cu n/î XXX, ceea ce a dus la trecerea peste frontiera vamală a unor mărfuri în cantități comerciale (cașcaval – 367,4 kg, unt – 90 kg, ketchup – 40,25 kg, maioneză – 24 kg, suplimente nutritive și dietă – 695 bucăți) fără achitarea drepturilor de import în sumă totală de 71 390,82 de lei.

A invocat reclamantul că nu este de acord cu ordinul Serviciului Vamal nr. 339-p din 25 aprilie 2019 „Cu privire la sancționarea unor funcționari vamali ai Biroului Vamal Nord”, din următoarele considerente. Acesta a exercitat atribuțiile potrivit normelor legale în vigoare la data de 15 martie 2019 orele 12:15–12:19, când a avut loc pretinsa încălcare. Anume reclamantul a verificat atât salonul, cât și portbagajul automobilului menționat, fără a depista careva bunuri interzise sau necesare de a fi devamate. Acele bunuri depistate în urma controlului fizic de către serviciul echipele

mobile la orele 13:10 pe traseul Otaci-Soroca sat. Pocrovca, r-nul Dondușeni, nu au trecut frontiera de stat în aceeași zi, fiind transportate în interiorul Republicii Moldova. Adică, la data de 15 martie 2019 orele 12:15–12:19 mijlocul de transport de model Volkswagen Passat cu n/î XXX, traversând postul vamal Otaci, nu transporta acele bunuri depistate.

A susținut reclamantul că acele constatări din cadrul Ordinului nr. 339-p din 25 aprilie 2019, nu corespund realității. Consideră că aplicarea sancțiunilor disciplinare de destituire din funcție este contrară normelor Codului muncii, Constituției Republicii Moldova, ca fiind vădit severe în coraport cu faptele pretinse reclamantului, fiind încălcat dreptul la egalitate.

Reclamantul a relatat că nu a primit ancheta de serviciu și nici acces la video nu a avut. Sancțiunea i-a fost aplicată cu depășirea termenului de o lună de la data constatării abaterii disciplinare de către angajator, în urma efectuării unei anchete de serviciu.

A solicitat reclamantul anularea/revocarea încheierii pe marginea anchetei de serviciu efectuate în baza ordinului Biroului Vamal Nord nr. 298-0 din 18 martie 2019, anularea/revocarea pct. 1 al ordinului Serviciului Vamal nr. 339-p din 25 aprilie 2019 „Cu privire la sancționarea unor funcționari vamali ai Biroului Vamal Nord”, restabilirea în funcția anterior deținută de inspector principal, al Postului Vamal Otaci, Biroul Vamal Nord al Serviciului Vamal, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la locul de muncă, în mărimea salariului mediu lunar net, cu achitarea de către Serviciul Vamal a contribuțiilor, plăților, impozitelor respective la Casa Națională de Asigurări Sociale, Casa Națională de Asigurări în Medicină și Serviciul Fiscal de Stat.

Prin hotărârea din 05 decembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, cererea de chemare în judecată înaintată de Alexandru Doschinescu, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 24 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de avocatul Cernomoreț Sergiu, în interesele lui Alexandru Doschinescu împotriva hotărârii din 05 decembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani.

În motivarea deciziei instanța de apel a reținut că, în cadrul examinării cauzei s-a stabilit legalitatea pct. 1 al ordinului Serviciului Vamal nr. 339-p din 25 aprilie 2019, prin care s-a dispus aplicarea lui Alexandru Doschinescu a sancțiunii disciplinare sub formă de destituire din funcție, subsecvent prima instanță corect a respins și pretențiile reclamantului ce țin de restabilirea în funcție și încasarea din contul Serviciului Vamal a salariului pentru perioada de lipsă forțată de la locul de muncă, deoarece acestea sunt pretenții accesorii.

A mai invocat Curtea de Apel Chișinău că prima instanță a ajuns la concluzie corectă de a respinge ca nefondată și pretenția reclamantului privind anularea/revocarea încheierii pe marginea anchetei de serviciu efectuate în baza ordinului Biroului Vamal Nord nr. 298-0 din 18 martie 2019. Acest act reprezintă un act intern, preparator, emis de organul vamal în care au fost relevate rezultatele investigației de serviciu efectuate de Biroul Vamal Nord și care precede ordinul de sancționare, fără a produce de sine stătător careva efecte juridice.

La 01 septembrie 2020, Sergiu Cernomoreț în interesele lui Doschinescu Alexandru a depus recurs împotriva deciziei din 24 iunie 2020 a Curții de Apel

Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care să fie admisă cererea de chemare în judecată.

În motivarea recursului a invocat că, instanța de apel nu s-a expus asupra argumentului din cererea de apel pecum că instanța de fond eronat a indicat că secvențele video indică asupra faptului nerealizării controlului salonului automobilului de model Volkswagen Passat cu n/î XXX. Totodată nu s-a expus asupra argumentului precum că secvențele video de la Postul vamal Otaci, indică asupra faptului nerealizării controlului salonului automobilului de model Volkswagen Passat cu n/î XXX de către inspectorul vamal Doschinescu Alexandru, nu au fost examinate de către instanța de fond.

A mai invocat recurentul că instanța de apel a depășit limitele judecării cauzei, prin constatarea circumstanțelor de fapt, pe care nici Serviciul Vamal nu le-a stabilit în cadrul anchetei de serviciu. Consideră că decizia Curții de Apel Chișinău conține unele constatări ale stării de fapt (circumstanțe de fapt) lipsite de probe.

Susține recurentul că atât instanța de fond, cât și cea de apel în mod arbitrar au respins declarațiile martorului Moraru Natalia, fără a motiva tranșant temeiul respingerii acestora. Or, instanța de apel era obligată să ofere o motivare consecventă și adecvată capetelor de apel invocate în cerere.

La 03 septembrie 2020 în adresa Serviciului Vamal, a fost expediată copia recursului, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

La 24 septembrie 2020 Serviciul Vamal a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat declararea ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

La caz, Curtea de Apel Chișinău, a pronunțat decizia contestată, în prezența avocatului Sergiu Cernomoreț, la data de 24 iunie 2020. Decizia motivată a Curții de Apel Chișinău a fost expediată participanților la proces la data de 03 august 2020 (f.d 60, vol.II).

Astfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că avocatul Sergiu Cernomoreț s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul la 01 septembrie 2020, în termenul prevăzut de art. 245 Cod administrativ.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi

conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de avocatul Sergiu Cernomoreț, în interesele lui Alexandru Doschinescu, este inadmisibilă.

În conformitate cu art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul depus de avocatul Sergiu Cernomoreț, în interesele lui Alexandru Doschinescu, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh